

Flygtningenævnets baggrundsmateriale

Bilagsnr.:	445
Land:	Irak
Kilde:	Landinfo.
Titel:	Temanotat. Sikkerheten i Bagdad før og etter amerikanernes tilbaketrekning 30. juni 2009.
Udgivet:	17. september 2009
Optaget på baggrundsmaterialet:	19. oktober 2009

Temanotat

**Sikkerheten i Bagdad før og etter
amerikanernes tilbaketrekning 30.
juni 2009**

Utlendingsforvaltningens fagenhet for landinformasjon (Landinfo) skal som faglig uavhengig enhet innhente og analysere informasjon om samfunnsforhold og menneskerettigheter i land som Utlendingsdirektoratet, Utlendingsnemnda og Arbeids- og inkluderingsdepartementet til enhver tid har behov for kunnskap om for å kunne løse sine oppgaver.

Landinfos rapporter og temanotater er basert på opplysninger fra både offentlige og ikke offentlige kilder. Opplysningene er innsamlet og behandlet i henhold til kildekritiske standarder. Kilder som av ulike grunner ikke ønsker å bli offentliggjort, er ikke nevnt ved navn.

Opplysningene som blir lagt fram i rapportene og temanotatene, kan ikke tas til inntekt for et bestemt syn på hva praksis bør være i utlendingsforvaltningens behandling av søknader. Landinfos rapporter og temanotater er heller ikke uttrykk for norske myndigheters syn på de forhold og land som rapportene omhandler.

© Landinfo 2009

Materialet i denne publikasjonen er omfattet av åndsverklovens bestemmelser. Uten særskilt avtale med Landinfo er enhver eksemplarfremstilling og tilgjengeliggjøring bare tillatt i den utstrekning det er hjemlet i lov.

Alle henvendelser om Landinfos rapporter kan rettes til:

Landinfo
Utlendingsforvaltningens fagenhet for landinformasjon

Storgaten 33 A

Postboks 8108 Dep

N-0032 Oslo

Tel: 23 30 94 70

Fax: 23 30 90 00

E-post: mail@landinfo.no

www.landinfo.no

Temanotat **Irak: Sikkerheten i Bagdad før og etter amerikanernes tilbaketrekning 30. juni 2009**

SUMMARY

In January 2009 the security situation in Baghdad and the rest of Iraq was better than in years, and American troops were to leave all Iraqi cities by 30 June. It was questioned what effect the troop withdrawal would have on the future security of Baghdad, and the aftermath has shown that Iraqi authorities have failed in maintaining the positive trend of reduced violence.

The attacks targeting the Ministries of Foreign Affairs and Finance on 19 August showed weaknesses in the security arrangements, and the authorities have therefore decided to reinstall separation barriers and walls within the city to prevent such crimes to be repeated.

The death figures increased by 60 per cent in Baghdad from January to August, and the capital is becoming increasingly insecure due to Sunni Muslim insurgents' efforts to destabilize the regime before the next election in 2010. The most vulnerable groups are public civil servants, politicians and civilians who are accidental victims in targeted attacks on public institutions. Furthermore, the population in Shia dominant areas are especially targeted.

SAMMENDRAG

Ved inngangen til 2009 fremsto sikkerhetssituasjonen i Bagdad, og Irak for øvrig, som roligere enn på mange år, og det var bestemt at amerikanske styrker skulle trekke seg ut av alle irakiske byer innen 30. juni. Det var knyttet stor spenning til hvilken effekt dette ville ha for sikkerheten i Bagdad, og det har vist seg at irakiske myndigheter har hatt problemer med å opprettholde den positive trenden med et synkende voldsnivå.

Angrepene mot Utenriks- og Forsvarsdepartementene 19. august viste store svakheter ved sikkerhetsrutinene, og myndighetene har derfor igjen begynt å sette opp igjen separasjonsmurer for å forhindre at noe slikt skal kunne gjenta seg.

Tapstallene i Bagdad har økt med 60 % fra januar til august, og byen fremstår i dag med en økende grad av utrygghet der spesielt sunnimuslimske militante forsøker å svekke den sittende regjeringen frem mot neste valg i 2010. De mest utsatte gruppene er offentlige tjenestemenn, politikere og sivile som blir ofre i attentat rettet mot offentlige bygg og etater. I tillegg er befolkningen i typiske shiadominerte shiadominerte områder i byen utsatt.

INNHold

1. Innledning	5
2. Bakgrunn	5
3. Utvikling våren og sommeren 2009	5
3.1 Antall drepte og sårede i juli og august 2009	6
4. Utsatte områder og grupper.....	7
5. Hvilke sikkerhetstiltak er iverksatt for å redusere volden?	9
6. Årsaker til oppblussingen av volden i Bagdad	9
7. Hvem står bak volden?	10
8. Fremtidsutsikter	11
9. Referanser	12

1. INNLEDNING

Sikkerheten i Bagdad, og i Irak for øvrig, bedret seg betraktelig i løpet av 2008, og ved inngangen til 2009 var volden på nivå med situasjonen slik den var i 2004. I henhold til en sikkerhetsavtale mellom amerikanske og irakiske myndigheter trakk amerikanske stryker seg ut av Bagdad og andre irakiske byer 30. juni og overlot militærbaser i byen til den irakiske hæren.

Dette notatet vil med utgangspunkt i utviklingen i Bagdad våren 2009 beskrive sikkerhetssituasjonen slik den fremstår ved utgangen av august 2009.

Notatet bygger på åpne kilder.

2. BAKGRUNN

Før den amerikanske tilbaketrekningen fra irakiske byer var det knyttet stor spenning til hvilken effekt dette ville ha på sikkerheten. Som Landinfos notat om sikkerhetssituasjonen i Bagdad fra november 2008 antydte var uvissheten om fremtidig sikkerhet knyttet til flere forhold som blant annet:

1. Om shamusliske militsledere i eksil i Iran ville returnere og gjenoppta våpen.
2. Om Mehdi-hæren (Jaysh al-Mehdi) ville bryte våpenhvilen i protest mot fortsatt amerikansk militærnærvær i Irak.
3. Om klansbaserte borgerverngrupper, oppvåkningsbevegelsen, ville opprettholde alliansen med styresmaktene og fortsatt sørge for beskyttelse av egne nabolag mot sunnimilitante opprørsgrupper.

3. UTVIKLING VÅREN OG SOMMEREN 2009

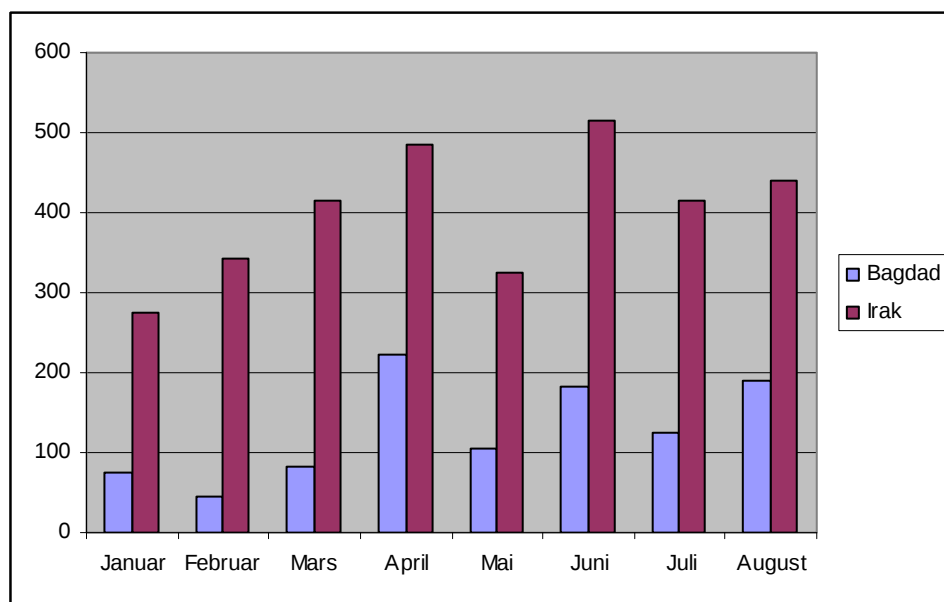
Allerede før 30. juni så man en opptrapping av voldelige angrep i Bagdad, selv om sikkerhetssituasjonen fortsatt ble betegnet som langt bedre enn i årene 2005-2008. April ble en spesielt voldelig måned der minst 222 ble drept i hovedstaden, de fleste i en av de 20 bombeangrepene som ble registrert, se figur 1¹ (IBC u.å.). I mai ble antall bombeaksjoner halvert og det samme ble tapstallene. Juni så nok et oppsving i bombeangrep og antall døde steg til 183. Da irakerne i juli hadde overtatt kontrollen over byen, begynte styresmaktene å fjerne veisperringer og separasjonsmurer. Kontrollen ved de gjenværende veisperringene ble nå overlatt til irakerne selv, mens

¹ Det må tas forbehold om mangelfull rapportering.

amerikanske soldater kun var observatører på sidelinjen. Kontrollen skal med dette ha blitt noe mindre rigid.

Det var en viss frykt for at amerikanernes tilbaketrekning fra byen ville få negative konsekvenser for sikkerheten. Juli skulle imidlertid ikke bli en måned med eskalert vold i forhold til de foregående månedene. I august derimot klarte militante opprørere å komme seg gjennom kontrollposter og veisperringer med store lastebiler fullastet med eksplosiver helt frem til Utenriks- og Forsvarsdepartementene. Disse lastebilbombeangrepene skjedde med kort mellomrom den 19. august og over 100 personer ble drept og flere hundre såret. Denne dagen omtales nå som “Black Wednesday”.

Figur 1: Antall drepte irakere i Bagdad og Irak per måned i 2009 (eksklusive soldater).

Kilde: IBC (u.å.).

3.1 ANTALL DREPTE OG SÅREDE I JULI OG AUGUST 2009

Per 31. august hadde minst 314 mennesker mistet livet i Bagdad i voldelige angrep etter at de multinasjonale styrkene trakk seg ut av byen 30. juni 2009 (Reuters AlertNet 2009a). I tillegg har 1455 mennesker blitt registrert som sårede (Reuters AlertNet 2009a). De fleste av de drepte i juli (80 %) var ofre for en type bombeangrep, mens om lag 18 % (21 personer) ble drept av skudd. Tabellen under viser fordelingen på antall drepte og sårede i juli per type angrep og i forhold til hvem som har blitt rammet. Som det fremgår av tabell 2 er det sivile som blir hardest rammet.

Tabell 1 Antall drepte og sårede per type angrep per uke i juli 2009 i Bagdad.

Uke	27		28		29		30		31		Juli	Juli
Dato	1.-5.		6.-12.		13.-19.		20.-26.		27.-2/8		Totalt	Totalt
	Såret	Drept	Såret	Drept	Såret	Drept	Såret	Drept	Såret	Drept	Drept	Såret
Bombe			59	12					151	30	42	210
Tortur				1							1	0
Sykkelbombe			4						13	8	8	17
Skutt			1	1		2	9	10		8	21	10
Bilbombe			15	1	22	1	7	1	5		3	49
Selvmondsbombe											0	0
Veibombe	14	2	60	14	50	4	111	11	4	8	39	239
Total såret/drept	14	2	139	29	72	7	127	22	173	54	114	525

Kilde: Reuters AlertNet 2009a

Tabell 2 Antall drepte og sårede per yrkesgruppe, juli 2009

Uke	27		28		29		30		31		Juli	Juli
Dato	1.-5.		6.-12.		13.-19.		20.-26.		27.-2/8		Totalt	Totalt
	Såret	Drept	Såret	Drept	Såret	Drept	Såret	Drept	Såret	Drept	Drept	Såret
Sivil	12	1	134	25	68	4	123	19	173	54	103	510
Politi			5	1	4	3	4	3			7	13
Offisiell				2							2	
Millitær	2	1		1							2	2
Total såret/drept	14	2	139	29	72	7	127	22	173	54	114	525

Kilde: Reuters AlertNet 2009a

4. UTSATTE OMRÅDER OG GRUPPER

Hovedstaden rommer landets mest sentrale veier, næringssentre og politiske institusjoner som gjør byen sårbar for kriminelle og politisk motiverte voldelige hendelser. Innfartsveiene til byen er utsatt for veibombeangrep, og spesielt utsatt er veien som kommer inn fra nord (AKE 2009a; 2009b; 2009c; 2009d). Sikkerhetsfirmaet AKE (2009f) vurderer det slik at også øvrig ferdsel i Bagdad fortsatt er risikabel på grunn av skyting fra biler, eksplosjoner og rakettangrep i sentrumsområdene.

Utsatte målgrupper inkluderer offentlige ansatte, sikkerhetspersonell som politi og militære, private bedrifter og utenlandske interesser. Områder i nærheten av store offentlige bygg regnes som utsatt for angrep. Det forekommer relativt hyppige angrep på offentlige installasjoner i Bagdad, som for eksempel elektrisitetsverk (Latif 2009). Når det gjelder angrep rettet mot offentlige bygg og etater er Waziriyah, som ligger sentralt i byen på Karradahalvøya, spesielt utsatt fordi mange offentlige institusjoner har tilhold der (AKE 2009b).

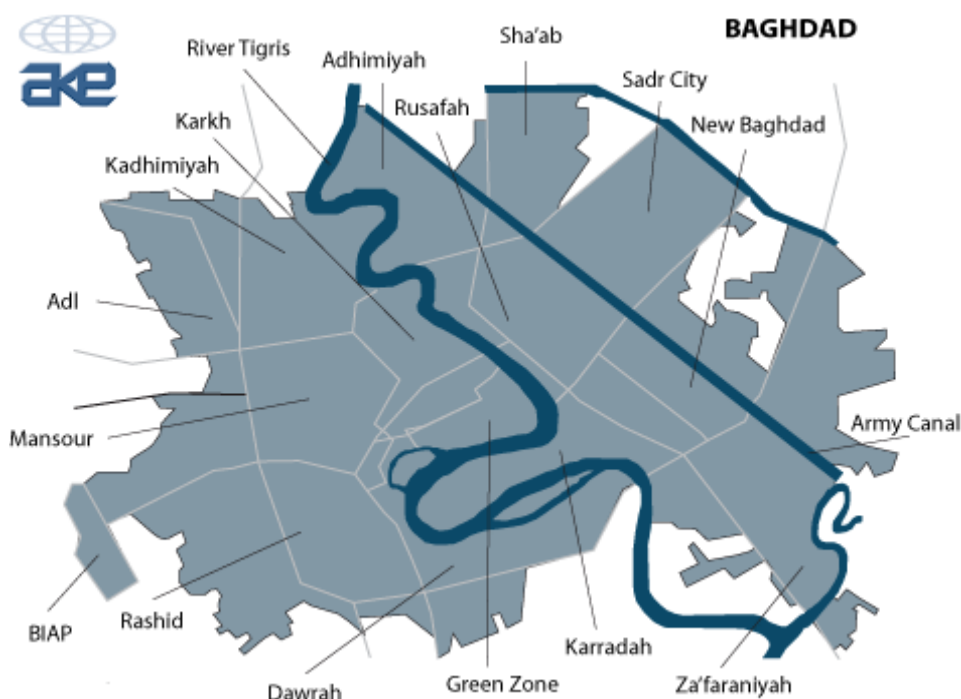
Foruten å ramme offentlige institusjoner, er et annet kjennetegn ved flere av bombeangrepene som har funnet sted i Bagdad de seneste månedene at de har rammet steder med fortrinnsvis shiamuslimsk befolkning, for eksempel områder rundt moskeer eller markeder og restauranter der mange folk er samlet på spesifikke tider av døgnet. Fredag 31. juli ble seks shiamuslimske moskeer på forskjellige steder i byen rammet av bombeangrep som til sammen drepte 28 personer og såret

ytterligere 136 personer (Reuters AlertNet 2009b). Den 16. august ble minst seks drept og 18 såret da to bomber eksploderte i en restaurant i en shiamuslimsk bydel (Reuters AlertNet 2009c). Andre metoder har vært å plassere bomber i busser som trafikkerer shiamuslimske distrikter i byen.

I sikkerhetsbyrået AKEs ukentlige rapporter fra juli og august (2009a, 2009b 2009c, 2009d, 2009e) om hvilke distrikt som har vært utsatt for omfattende angrep, ser man at enkelte steder peker seg ut som særskilt utsatt. Disse er den Internasjonale sonen, Karradah, Dawra (Doura), New Bagdad (Tissa Nissan), Rashid og Rusafa. I tillegg til forholdsvis hyppige angrep i de overfor nevnte områdene, er listen over andre distrikt som også har vært rammet i løpet av de siste månedene lang. Det er av den grunn vanskelig å utpeke noen områder som spesielt trygge i Bagdad. Figuren nedenfor viser et kart over byen og dens distrikter.

På tross av at mye av volden i Bagdad er rettet mot myndigheter og den shiamuslimske befolkningen, er sunnidominerte områder heller ikke skånet for angrep, selv om disse rammes sjeldnere. Den 7. august ble et område i Vest-Bagdad med hovedsakelig sunnimuslimsk befolkning rammet av en bombe festet til en motorsykkel i noe man antar var en hevnaksjon etter at tre minibusser ble sprengt i henholdsvis Sadr City og en annen bydel i Øst-Bagdad tidligere på dagen (Badrani 2009).

Figur 2: Kart over Bagdad

Kilde: AKE 2009a

5. HVILKE SIKKERHETSTILTAK ER IVERKSATT FOR Å REDUSERE VOLDEN?

De voldsomme bombeangrepene som fant sted 19. august der over et hundre personer ble drept, viste at selv områder som tilsynelatende er svært godt sikret er utsatt. Eksplosiver var plassert i lastebiler som kom seg gjennom veisperringer og frem til Utenriks- og Forsvarsdepartementet der lastebilene eksploderte. I tillegg til de mange som befant seg inne bygningen da eksplosjonen fant sted, var mange av ofrene i disse angrepene tilfeldige forbipasserende.

Regjeringen har mottatt kraftig kritikk for at lastebiler fullastet med eksplosiver kunne nå helt frem til departementsbygningene. Det spekuleres i at utro tjenere i sikkerhetsstyrkene har lagt til rette for at lastebilene fikk innpass til de vanligvis godt bevoktede områdene. Angrepene viser samtidig hvor sårbar man er overfor bilbomber i sin alminnelighet. Et stort antall ofre for disse ugjærningene var tilfeldig forbipasserende i kjøretøy eller til fots.

Regjeringens planer om å fjerne alle sikkerhetsmurer i Bagdad innen medio september ble reversert etter angrepene 19. august. Murer som allerede var revet ned, bygges nå opp igjen.

Elleve sikkerhetsvakter mistenkt for å stå i ledtog med gjerningsmennene ble umiddelbart arrestert (Aswat al-Iraq 2009). Dette tilfellet, samt et annet der åtte polititjenestemenn deltok i et svært voldelig bankran i Bagdad tidligere i sommer², er tegn på korrupsjon blant offentlige tjenestemenn. Dersom korrupsjon blant offentlige tjenestemenn viser seg å være omfattende, vil det kunne utgjøre et betydelig sikkerhetsproblem også i fremtiden.

6. ÅRSAKER TIL OPPBLUSSINGEN AV VOLDEN I BAGDAD

Opptappingen av volden i løpet av våren 2009 kan skyldes flere forhold. For det første er det nærliggende å anta at reduksjonen av antall kontrollposter i byen kan ha gjort det lettere å komme inn i byen med eksplosiver. Hvorvidt sikkerheten ved de eksisterende kontrollpostene har blitt dårligere etter at amerikanerne har overlatt all kontroll til irakerne, kan man bare spekulere i. Iraks utenriksminister Zebari uttalte imidlertid kort tid etter angrepene i Bagdad 19. august at systematiske brister i sikkerhetssystemet hadde banet vei for en rekke bombeangrep den siste måneden, både i nordlige deler av Irak og i Bagdad (Arraf 2009).

Mulig refererte han blant annet til regjeringens iverksettelse av nedrivning av murer og andre beskyttelsesmekanismer for å bedre mobiliteten i Bagdad.

² Ranet av Rafidin Bank i Karradadistriktet skjedde 28. juli 2009. Ranerne drepte åtte sikkerhetsvakter og fikk med seg irakiske dinarer til en verdi av US\$ 5 millioner. Fire av ranerne, hvorav to var tidligere sikkerhetsvakter for visestatsminister Adel Abdel Mahdi, er arrestert og dømt til døden, mens de fire andre fortsatt er på frifot (Press TV 2009).

I tillegg til at flere fysiske hindringer forsvant etter 30. juni, så pågår det fortsatt en politisk maktkamp i Irak, og det kan late til at militante grupper bruker vold for å destabilisere og svekke regimet.

7. HVEM STÅR BAK VOLDEN?

Voldsaksjonene i vår- og sommermånedene kan ikke umiddelbart knyttes til de tre forholdene nevnt i punkt 2 i dette notatet. Selv om man ikke vet hvem som står bak de mange ulike typer bombeangrep eller skuddepisoder i byen, er det likevel ingenting som tyder på at Jaysh al-Mehdi hæren har brutt den selvpålagte våpenhvilen lederen Moqtada al-Sadr inngikk våren 2008. I hvilken grad militsledere har returnert fra eksil i Iran er noe uklart, men det er ikke i første rekke shiamuslimske militser man antar står bak volden i Bagdad i dag.

Hvorvidt det kan være desillusjonerte medlemmer av oppvåkningsbevegelsen som har gått over fra forsvarslinjen til opprørsbevegelsen, er uvisst. Når det gjelder oppvåkningsbevegelsens fremtid, så er dette fortsatt et uavklart forhold selv om de formelt sett er ansatt av staten (U.S. Department of Defense 2009). Irakiske sikkerhetsstyrker har arrestert flere av lederne for bevegelsen for mistanke om delaktighet i voldelige aksjoner, og fortsatt finnes det mange tusen bevæpnede medlemmer som venter på en posisjon i det irakiske militæret eller byråkratiet. Integreringen av bevegelsen i statlige posisjoner blir trenert, og flere av medlemmene har blitt drept av militante grupper fordi de blir ansett som overløpere til det nye regimet. En avklaring på deres fremtidige posisjon er fortsatt avgjørende for om de vil fortsette å opprettholde ro og orden i sine nabolag. Muligheten for at flere av klanlederne og deres medlemmer som deltar i bevegelsen vil la seg rekruttere til væpnet opprørskamp øker jo lenger tid det tar før forholdene deres blir avklart.

Det antas at det er sunnimilitante grupper som står bak de fleste voldsaksjonene i Bagdad, inkludert de voldsomme angrepene 19. august. Al-Qaida i Irak skal ha tatt på seg skylden. Den irakiske statsministeren har imidlertid gjentatte ganger i offentlighet beskyldt tidligere Ba'th-ledere som angivelig oppholder seg i Syria for å stå bak ugjerningen. Uansett gjerningsmenn, så kan motivet høyst sannsynlig begrunnes ut fra intern politisk maktkamp mellom sunnier og Shiaer (Londoño 2009). Intensjonen kan ha vært å svekke statsminister Maliki i forkant av det kommende parlamentsvalget som forventes avholdt i januar 2010. Det er fortsatt uvisst om Maliki vil søke fortsatt alliansesamarbeid med Høyesterådet som er det største shiamuslimske partiet, eller om han vil få til et samarbeid på tvers av de sekteriske linjene (Londoño 2009). I kjølvannet av angrepene 19. august varslet imidlertid Høyesterådet at partiet ville danne en ny allianse uten Malikis Dawa-parti foran neste valg (Arraf 2009). Dette kan styrke Malikis motivasjon til å søke en bred allianse.

Statsminister Maliki har tidligere høstet mye av æren for nedgangen i volden i Irak, men må nå ta ansvaret for den nye usikkerheten som råder i både Bagdad og ikke

minst i Ninewaprovinsen. Sunnimilitante grupper kan ha interesse av å svekke det sittende regimet i håp om å gjenvinne makten i landet.

Uavhengig av hvem som står bak volden i Bagdad, svekker angrepene omdømmet til sikkerhetsstyrkene i og med at de ikke klarer å avverge dem. På denne måten kan volden tjene den sunnimuslimske opposisjonen og svekke den sittende regjeringen.

8. FREMTIDSUTSIKTER

Ved utgangen av august var Bagdad åsted for de fleste voldelige angrepene i Irak, etterfulgt av Mosul i Ninewaprovinsen (AKE 2009f).

Flere av de som vurderer sikkerheten i Bagdad advarer mot at sikkerhetssituasjonen vil forbli ustabil frem mot neste valg som forventes avholdt i januar 2010 (Ake 2009f; Badrani 2009).

En reell frykt dersom angrepene spesielt rettet mot shiamuslimer fortsetter, er at de shiamuslimske militsene vil besvare angrepene og rette sine skyts mot sunnimuslimene, ikke bare i Bagdad men også i resten av landet. Foreløpig har det blitt utført relativt få hevnangrep fra shiamuslimske militser, men spørsmålet er hvor mye de kan tåle av sivile tap før den sekteriske krigføringen blusser opp igjen.

Det er foreløpig noe tidlig å konkludere hvilken effekt amerikanernes tilbaketrekning fra Bagdad har hatt for sikkerheten, men hyppigheten på angrep i byen og tallene på antall drepte er foruroligende. Det gjenstår å se om gjenoppbyggelsen av veisperringer og murene mellom nabolag og distrikter vil bidra til å sikre byen for nye veibomber og eksplosjoner. Det er sannsynlig at det fremover vil bli vanskelig å utføre like omfattende angrep som det vi så 19. august dersom nye murer bidrar til å beskytte de ulike bydelene, men mindre voldsepisoder og målrettede skuddangrep vil høyst sannsynlig fortsatt forekomme. Sikkerhetssituasjonen i Bagdad er i dag spent og preget av utrygghet for målrettede væpnede angrep, spesielt rettet mot offentlige instanser, tjenestemenn og sivilbefolkningen i shiadominerte områder.

9. REFERANSER

Skriftlige kilder

- AKE (2009a, 11. juni). *Iraq Security. Ake Security Briefing*. Hereford: AKE. Tilgjengelig via International News Safety Institute http://www.newssafety.org/index.php?option=com_content&view=article&id=13893:ake-security-briefing&catid=84:iraq-security&Itemid=100378 [lastet ned 9. september 2009]
- AKE (2009b, 9. juli). *Iraq Security. Ake Security Briefing*. Hereford: AKE. Tilgjengelig via International News Safety Institute http://www.newssafety.org/index.php?view=article&catid=84%3Airaq-security&id=14482%3Aake-security-briefing&option=com_content&Itemid=100378 [lastet ned 9. september 2009]
- AKE (2009c, 6. august). *Iraq Security. Ake Security Briefing*. Hereford: AKE. Tilgjengelig via International News Safety Institute http://www.newssafety.org/images/stories/pdf/countries/ISB06_08_2009.pdf [lastet ned 9. september 2009]
- AKE (2009d, 20. august). *Iraq Security. Ake Security Briefing*. Hereford: AKE. Tilgjengelig via International News Safety Institute http://www.newssafety.org/images/stories/pdf/countries/ISB20_08_2009.pdf [lastet ned 15. september 2009]
- AKE (2009e, 27. august). *Iraq Security. Ake Security Briefing*. Hereford: AKE. Tilgjengelig via International News Safety Institute http://www.newssafety.org/images/stories/pdf/countries/ISB27_08_2009.pdf [lastet ned 9. september 2009]
- AKE (2009f, 14. september). *Iraq Security. Ake Security Briefing*. Hereford: AKE. Tilgjengelig via International News Safety Institute http://www.newssafety.org/images/stories/pdf/countries/ISB14_09_2009.pdf [lastet ned 15. september 2009]
- Arraf, Jane (2009, 24. august). Baghdad bombing leaves hole in diplomatic corps. *The Christian Science Monitor*. Tilgjengelig fra <http://www.csmonitor.com/2009/0824/p06s01-wome.html> [lastet ned 15. september 2009]
- Aswat al-Iraq (2009, 20. august). 11 officers arrested after Baghdad bombings - Qassem Atta. *Aswat al-Iraq*. Tilgjengelig fra <http://en.aswataliraq.info/?p=117794> [lastet ned 15. september 2009]
- Badrani, Jamil (2009, 7. august). Iraq bombs kill 50, mostly Shi'ites targeted. *Reuters - AlertNet*. Tilgjengelig via ReliefWeb <http://www.reliefweb.int/rw/rwb.nsf/db900sid/ASAZ-7UPFLD?OpenDocument&query=Iraq%20Baghdad%20mosque> [lastet ned 9. september 2009].

- IBC dvs. Iraq Body Count (u.å.). *Database. Incidents*. London: IBC. Tilgjengelig fra <http://www.iraqbodycount.org/database/incidents/page1> [lastet ned 9. september 2009]
- Landinfo (2008, 19. november). *Bagdad – byens endrede karakter og sikkerhetssituasjon per november 2008*. Oslo: Landinfo. Tilgjengelig fra http://landinfo.no/asset/752/1/752_1.pdf [lastet ned 15. september 2009]
- Latif, Ali (2009, 25. august). Attacks cripple Iraq's national grid. *Azzaman*. Tilgjengelig fra <http://www.azzaman.com/english/index.asp?fname=news\2009-08-25\kurd.htm> [lastet ned 9. september 2009]
- Londoño, Ernesto (2009, 21. august). 11 Iraqi Commanders Detained After Blasts. *The Washington Post*. Tilgjengelig fra http://www.washingtonpost.com/wp-dyn/content/article/2009/08/20/AR2009082003558_pf.html [lastet ned 9. september 2009]
- Press TV (2009, 2. september). Baghdad bank robbers sentenced to death. *Press TV*. Tilgjengelig fra <http://www.presstv.ir/detail.aspx?id=105074§ionid=351020201> [lastet ned 14. september 2009]
- Reuters AlertNet (2009a, 1. juli – 20. august 2009). Factbox - Security developments in Iraq. *Reuters – AlertNet*. Tilgjengelig via ReliefWeb <http://www.reliefweb.int/rw/srch.nsf/doc304SearchResults?OpenForm&query=Iraq&view=rwrwb&offset=0&hits=25&sortby=rwpubdate&sortdirection=descending&mode=simpleall&srcid=Reuters> [lastet ned 17. september 2009]

En samling sikkerhetsmeldinger for Irak i kronologisk rekkefølge.

- Reuters - AlertNet (2009b, 31. juli). Factbox - Security developments in Iraq, 31 July 2009. *Reuters – AlertNet*. Tilgjengelig via ReliefWeb <http://www.reliefweb.int/rw/rwb.nsf/db900sid/VVOS-7UGPVK?OpenDocument&query=Iraq> [lastet ned 16. september 2009]
- Reuters - AlertNet (2009c, 16. august). Factbox - Security developments in Iraq, 16 August 2009. *Reuters – AlertNet*. Tilgjengelig via <http://www.reliefweb.int/rw/rwb.nsf/db900sid/KERN-7UZ2ZW?OpenDocument&query=Iraq> [lastet ned 16. september 2009]
- U.S. Department of Defense (2009, 23. juli). *Measuring Stability and Security in Iraq. Report to Congress in accordance with the Department of Defence Supplemental Appropriations Act 2008 (Section 9204, Public Law 110-252)*. Washington DC: U.S. Department of Defense. Tilgjengelig fra http://www.defenselink.mil/pubs/pdfs/9010_Report_to_CongressJul09.pdf [lastet ned 14. september 2009]